

Nr 147

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om befrielse för stiftelsen Dag Hammarskjölds Minnesfond från arvsskatt och gåvoskatt, m. m.; given Stockholms slott den 30 mars 1962.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av protokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

- 1) förordning om befrielse för stiftelsen Dag Hammarskjölds Minnesfond från arvsskatt och gåvoskatt;
- 2) lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370); samt
- 3) förordning angående ändrad lydelse av 7 § förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen framlägges förslag om viss skattebefrielse för den stiftelse, som bildats för att hedra minnet av Dag Hammarskjöld, ävensom för bidrag som utbetalas från stiftelsen.

Förslag

till

förordning om befrielse för stiftelsen Dag Hammarskjölds Minnesfond från arvsskatt och gåvoskatt

Härigenom förordnas, att stiftelsen Dag Hammarskjölds Minnesfond skall vara befriad från skattskyldighet enligt förordningen den 6 juni 1941 (nr 416) om arvsskatt och gåvoskatt.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling, och skall äga tillämpning jämväl å egendom som före nämnda dag förvärvats av stiftelsen genom testamente eller gåva.

Förslag

till

lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)

Härigenom förordnas, att 5 § 1 mom. och 53 § 1 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 ävensom anvisningarna till 19 § samma lag¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

5 §.

5 §.

1 m o m. Från skatteplikt — — — om socialhjälp;

1 m o m. Från skatteplikt — — — om socialhjälp;

e) byggnader som tillhöra följande institutioner, nämligen akademier samt Nobelstiftelsen, så ock allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar äro skyldiga att vara medlemmar, sjömanshus, kyrkor och trossamfund som avses i 53 § 1 mom. e), sjukvårdsinrättningar vilkas verksamhet ej bedrivs i vinstsyfte, barmhärtighetsinrättningar samt sådana stiftelser och föreningar som avses i nyssnämnda lagrum, därest byggnaderna äro avsedda för nämnda institutio-

e) byggnader som tillhöra följande institutioner, nämligen akademier, Nobelstiftelsen samt stiftelsen Dag Hammarskjölds Minnesfond, så ock allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar äro skyldiga att vara medlemmar, sjömanshus, kyrkor och trossamfund som avses i 53 § 1 mom. e), sjukvårdsinrättningar vilkas verksamhet ej bedrivs i vinstsyfte, barmhärtighetsinrättningar samt sådana stiftelser och föreningar som avses i nyssnämnda lagrum, därest byggnaderna

¹ Senaste lydelse av 5 § 1 mom. se 1956:88, na till 19 § se 1960:604.

av 53 § 1 mom. se 1961:526 och av anvisningarna till 19 § se 1960:604.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

ners verksamhet såsom sådana, ävensom dylika institutioner tillhöriga allmänna platser;

f) regementens, officerskårers — — — avsedda byggnader.

Därest under — — — fastighetens värde.

Från skatteplikt — — — ecklesiastik boställsordning.

53 §.

1 m o m. Skyldighet att — — — av rörelse;

d) akademier samt Nobelstiftelsen, så ock allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar äro skyldiga att vara medlemmar, sjömanshus, svenska skeppshypotekskassan, norrlandsfonden, malmfonden för forsknings- och utvecklingsarbete, järnkontoret, så länge kontorets vinstmedel användas till allmänt nyttiga ändamål och kontoret icke lämnar utdelning åt sina delägare, aktiebolaget tipstjänst, svenska penninglotteriet aktiebolag, allmänna pensionsfonden, pensionsstiftelser, allmänna sjukkassor, understödsföreningar, som icke bedriva till livförsäkring hänförlig verksamhet, jämlikt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser bildade stiftelser för arbetslöshetsunderstöd, sjukhjälp eller hjälp vid olycksfall, sådana ömsesidiga försäkringsbolag för försäkring av egendom, å vilka lagen om försäkringsrörelse icke äger tillämpning eller vilkas verksamhetsområden falla utanför Stockholm och omfatta allenast visst län eller del av län, ävensom sådana ömsesidiga försäkringsbolag, som avses i lagen om yrkesskadeförsäkring:

för inkomst av fastighet;

e) kyrkor, andra — — — eller rörelse.

derna äro avsedda för nämnda institutioners verksamhet såsom sådana, ävensom dylika institutioner tillhöriga allmänna platser;

f) regementens, officerskårers — — — avsedda byggnader.

Därest under — — — fastighetens värde.

Från skatteplikt — — — ecklesiastik boställsordning.

53 §.

1 m o m. Skyldighet att — — — av rörelse;

d) akademier, Nobelstiftelsen samt stiftelsen Dag Hammarskjölds Minnesfond, så ock allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar äro skyldiga att vara medlemmar, sjömanshus, svenska skeppshypotekskassan, norrlandsfonden, malmfonden för forsknings- och utvecklingsarbete, järnkontoret, så länge kontorets vinstmedel användas till allmänt nyttiga ändamål och kontoret icke lämnar utdelning åt sina delägare, aktiebolaget tipstjänst, svenska penninglotteriet aktiebolag, allmänna pensionsfonden, pensionsstiftelser, allmänna sjukkassor, understödsföreningar, som icke bedriva till livförsäkring hänförlig verksamhet, jämlikt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser bildade stiftelser för arbetslöshetsunderstöd, sjukhjälp eller hjälp vid olycksfall, sådana ömsesidiga försäkringsbolag för försäkring av egendom, å vilka lagen om försäkringsrörelse icke äger tillämpning eller vilkas verksamhetsområden falla utanför Stockholm och omfatta allenast visst län eller del av län, ävensom sådana ömsesidiga försäkringsbolag, som avses i lagen om yrkesskadeförsäkring:

för inkomst av fastighet;

e) kyrkor, andra — — — eller rörelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

Anvisningar

till 19 §.

Socialhjälp, begravningshjälp —
— — influtna medlemsavgifter.

Utbytes sådan — — — skatteplik-
tig intäkt.

Bestämmelsen att — — — sist-
nämnda lag.

Skatteplikt föreligger — — — av
motorfordon.

Enligt 46 § 2 mom. — — — av-
ses i 31 och 32 §§.

Anvisningar

till 19 §.

Socialhjälp, begravningshjälp —
— — influtna medlemsavgifter.

Utbytes sådan — — — skatteplik-
tig intäkt.

Bestämmelsen att — — — sist-
nämnda lag.

Skatteplikt föreligger — — — av
motorfordon.

*Skatteplikt föreligger ej heller för
bidrag, som stiftelsen Dag Hammar-
skjöld's Minnesfond till fullföljande
av sitt ändamål utgiver för mottaga-
rens utbildning.*

Enligt 46 § 2 mom. — — — avses i
31 och 32 §§.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad
uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Förslag

till

**förordning angående ändrad lydelse av 7 § förordningen den 26 juli 1947
(nr 576) om statlig inkomstskatt**

Härigenom förordnas, att 7 § förordningen den 26 juli 1947 om statlig in-
komstskatt¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

7 §.

Från skattskyldighet — — — även-
som hushållningssällskap:
för all inkomst;

e) akademier *samt* Nobelstiftelsen,
så ock allmänna undervisningsverk,
sådana sammanslutningar av stude-
rande vid rikets universitet och hög-
skolor i vilka de studerande enligt
gällande stadgar äro skyldiga att va-
ra medlemmar, sjömanshus, svenska
skeppshypotekskassan, norrlands-
fonden, malmfonden för forsknings-
och utvecklingsarbete, järnkontoret,
så länge kontorets vinstmedel använ-

7 §.

Från skattskyldighet — — — även-
som hushållningssällskap:
för all inkomst;

e) akademier, Nobelstiftelsen *samt*
*stiftelsen Dag Hammar-skjöld's Min-
nesfond*, så ock allmänna undervis-
ningsverk, sådana sammanslutningar
av studerande vid rikets universitet
och högskolor i vilka de studerande
enligt gällande stadgar äro skyldiga
att vara medlemmar, sjömanshus,
svenska skeppshypotekskassan, norr-
landsfonden, malmfonden för forsk-
nings- och utvecklingsarbete, järn-

¹ Senaste lydelse av 7 § se 1961:527.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

das till allmänt nyttiga ändamål och kontoret icke lämnar utdelning åt sina delägare, aktiebolaget tipstjänst, svenska penninglotteriet aktiebolag, allmänna pensionsfonden, pensionsstiftelser, allmänna sjukkassor, understödsföreningar, med undantag för dem, vilka enligt sina stadgar äga meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd å högst 500 kronor för medlem, jämlikt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser bildade stiftelser för arbetslöshetsunderstöd, sjukhjälp eller hjälp vid olycksfall, sådana ömsesidiga försäkringsbolag för försäkring av egendom, å vilka lagen om försäkringsrörelse icke äger tillämpning eller vilkas verksamhetsområden falla utanför Stockholm och omfatta allenast visst län eller del av län, ävensom sådana ömsesidiga försäkringsbolag, som avses i lagen om yrkesskadeförsäkring:

för all inkomst;
f) kyrkor, andra — — — hänförlig verksamhet.
Aktiebolag och — — — bolagens verksamhet.
Om aktierna — — — lös egendom.
Riksskattenämnden må, — — — icke föras.
Att personer, — — — samma paragraf.

kontoret, så länge kontorets vinstmedel användas till allmänt nyttiga ändamål och kontoret icke lämnar utdelning åt sina delägare, aktiebolaget tipstjänst, svenska penninglotteriet aktiebolag, allmänna pensionsfonden, pensionsstiftelser, allmänna sjukkassor, understödsföreningar, med undantag för dem, vilka enligt sina stadgar äga meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd å högst 500 kronor för medlem, jämlikt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser bildade stiftelser för arbetslöshetsunderstöd, sjukhjälp eller hjälp vid olycksfall, sådana ömsesidiga försäkringsbolag för försäkring av egendom, å vilka lagen om försäkringsrörelse icke äger tillämpning eller vilkas verksamhetsområden falla utanför Stockholm och omfatta allenast visst län eller del av län, ävensom sådana ömsesidiga försäkringsbolag, som avses i lagen om yrkesskadeförsäkring:

för all inkomst;
f) kyrkor, andra — — — hänförlig verksamhet.
Aktiebolag och — — — bolagens verksamhet.
Om aktierna — — — lös egendom.
Riksskattenämnden må, — — — icke föras.
Att personer, — — — samma paragraf.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 30 mars
1962.*

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, fråga om *viss skattebefrielse för stiftelsen Dag Hammarskjölds Minnesfond och för bidrag från stiftelsen samt anför därvid följande.*

I. Inledning

I syfte att hedra minnet av Dag Hammarskjöld och för att föra hans verk vidare har bildats stiftelsen Dag Hammarskjölds Minnesfond. Enligt av Kungl. Maj:t fastställda stadgar har stiftelsen till ändamål att i Dag Hammarskjölds anda främja internationellt samarbete för socialt, politiskt, ekonomiskt och kulturellt framåtskridande i de nationer, vilkas utveckling låg Dag Hammarskjöld nära om hjärtat. Stadgarna för stiftelsen torde såsom *Bihang* få fogas vid statsrådsprotokollet för denna dag.

I skrivelse den 21 februari 1962 har stiftelsens interimsstyrelse hemställt, att — då det i vissa hänseenden kunde råda tveksamhet rörande stiftelsens skattskyldighet — åtgärder måtte vidtagas för att bereda stiftelsen full skattefrihet i fråga om såväl inkomst- och förmögenhetsskatt som arvs- och gåvoskatt. Interimsstyrelsen har i sin skrivelse tillika hemställt, att mottagare av bidrag från stiftelsen måtte befrias från inkomstskatt här i riket för vad han sålunda erhållit från stiftelsen.

Över framställningen har efter remiss yttranden avgivits av kammarrätten, riksskattenämnden, överståthållarämbetet, länsstyrelserna i Uppsala, Malmöhus, Göteborgs och Bohus samt Västerbottens län, Svea hovrätt (efter hörande av advokatfiskalen), Stockholms rådhusrätt, rådhusrätten i Malmö samt häradshövdingen i Askims och Mölndals domsaga.

II. Stiftelsens ändamål, organisation m. m.

Stiftelsen skall enligt § 1 i stadgarna ha till huvudändamål att i de stater, vilkas utveckling låg Dag Hammarskjöld så nära om hjärtat, främja socialt, politiskt, ekonomiskt och kulturellt framåtskridande genom utbildning för ansvarskrävande poster av medborgare i dessa länder. Stiftelsens verksamhet skall finansieras med bidrag, som stiftelsen må komma att mottaga för ändamål, förenliga med de i § 1 angivna ändamålen (§ 2). Stiftelsens meddel skall i den mån de icke omedelbart tages i anspråk för fullföljande av stiftelsens ändamål placeras på bankräkning eller i såsom goda ansedda aktier, obligationer eller andra värdehandlingar (§ 13). Styrelsen må enligt § 14 i vissa fall besluta att, utöver avkastningen, jämväl kapitalet får användas för stiftelsens ändamål.

Stiftelsen skall företrädas och dess angelägenheter handhas av en styrelse, vilken skall bestå av minst femton och högst nitton ledamöter (§§ 4 och 5). Av dessa skall Förenta Nationernas generalsekreterare och Sveriges permanenta representant hos Förenta Nationerna vara självskrivna (§ 5). Övriga ledamöter, varav minst hälften och högst två tredjedelar skall vara svenskar, skall första gången utses av Kungl. Maj:t, varefter styrelsen skall komplettera sig själv (§ 5). Styrelsen skall inom sig utse ordförande och vice ordförande. Såväl de ej självskrivna ledamöterna som ordförande och vice ordförande skall utses för en tid av högst tre år i sänder. Styrelsen och dess kansli skall ha sitt säte i Stockholm (§§ 4 och 10), men stiftelsen får auktorisera upprättandet av nationella kommittéer i olika länder (§ 3). Enligt §§ 8 och 9 skall inom styrelsen finnas ett verkställande utskott, bestående av ordföranden och två andra ledamöter, vilket skall företräda stiftelsen och handha dess angelägenheter i den utsträckning styrelsen bestämmer.

I § 15 föreskrives, att styrelsens förvaltning årligen skall granskas av tre av Kungl. Maj:t för en tid av högst tre år i sänder utsedda revisorer, varav minst en skall vara auktoriserad av svensk handelskammare. En av revisorerna skall vara av annan nationalitet än svensk. Stiftelsens räkenskaper skall sammanföras i fullständigt bokslut per den 31 december varje år (§ 16.)

III. Gällande beskattningsregler

Inkomst- och förmögenhetsbeskattning. Stiftelse av det slag varom här är fråga är oinskränkt skattskyldig, om stiftelsen inte kan hänföras till sådan stiftelse som avses i 53 § 1 mom. e) kommunalskattelagen och 7 § f) förordningen om statlig inkomstskatt. I nämnda författningsrum stadgas bl. a. att stiftelse, som har till huvudsakligt ändamål att — utan begränsning till viss familj, vissa familjer eller bestämda personer — lämna understöd för beredande av undervisning eller utbildning, är allenast inskränkt skattskyldig. Sådan stiftelse är skattskyldig till kommunal inkomstskatt endast för inkomst av fastighet och av rörelse och till statlig inkomstskatt endast för in-

komst av rörelse. Om emellertid stiftelse under längre tid icke bedrivit och icke kan väntas komma att bedriva verksamhet i en omfattning som skäli- gen svarar mot avkastningen å stiftelsens tillgångar, skall stiftelsen, oav- sett dess ändamål, enligt punkt 8 av anvisningarna till 53 § kommunalskatte- lagen anses hänförlig under 53 § 1 mom. f) samma lag och i följd härav va- ra oinskränkt skattskyldig.

Enligt 5 § 1 mom. e) kommunalskattelagen är byggnader tillhörande stif- telse som avses i 53 § 1 mom. e) samma lag undantagna från skatteplikt för fastighet, om byggnaderna är avsedda för stiftelsens verksamhet som sådan. Detsamma gäller till byggnaderna hörande tomtområden. Ägare till fastig- het som nu sagts är enligt 54 § d) kommunalskattelagen frikallad från skatt- skyldighet för inkomst från fastigheten genom dess begagnande för stiftel- sens verksamhet.

Beträffande skattskyldighet för förmögenhet stadgas i 6 § 1 mom. b) för- ordningen om statlig förmögenhetsskatt, att stiftelse varom nu är fråga är skyldig erlägga förmögenhetsskatt endast om och i den mån stiftelsen är skyldig erlägga skatt för inkomst. En stiftelse som avses i 7 § f) förordning- en om statlig inkomstskatt är i följd härav skyldig erlägga förmögenhets- skatt endast för sådan förmögenhet som är nedlagd i av stiftelsen bedriven rörelse.

Övervägande skäl synes tala för att Dag Hammarskjölds Minnesfond kom- mer att anses som sådan stiftelse, som avses i 53 § 1 mom. e) kommunal- skattelagen och 7 § f) förordningen om statlig inkomstskatt. Stiftelsen blir då helt frikallad från skattskyldighet, om den icke placerar sina tillgångar i fastigheter eller driver rörelse. Hur stiftelsen kommer att bedömas ur be- skattningssynpunkt blir dock ytterst beroende av hur stiftelsens verksam- het bedrivs.

Beträffande frågan huruvida bidrag från stiftelsen utgör skattepliktig in- komst för m o t t a g a r e n får man skilja mellan de fall då mottagaren är bosatt eller stadigvarande vistas i Sverige samt då så icke är fallet. Är mot- tagaren bosatt i Sverige eller vistas han här stadigvarande bedömes skatt- skyldigheten enligt reglerna i 19 § kommunalskattelagen. Där stadgas bl. a. att såsom skattepliktig inkomst räknas icke stipendier till studerande vid undervisningsanstalter eller eljest avsedda för mottagarens utbildning. I praxis har endast verkliga stipendier, d. v. s. sådana som är helt benefika, förklarats skattefria. I stipendiet får sålunda exempelvis icke inrymmas nå- gon del, som kan anses vara ersättning för utfört arbete el. dyl. Enligt punkt 2 av anvisningarna till 31 § kommunalskattelagen skall bidrag från stiftel- se som avses i 53 § 1 mom. e) kommunalskattelagen icke anses såsom perio- disk underdöd, om utbetalningen sker till fullföljande av i sistnämnda stad- gande angivna ändamål.

Mottagare, som icke är bosatt eller stadigvarande vistas i Sverige, kom- mer icke att bli skattskyldig här i riket för bidrag från stiftelsen.

Det må framhållas att vissa stiftelser, bl. a. Nobelstiftelsen, genom uttryck- ligt stadgande hänföres under 53 § 1 mom. d) kommunalskattelagen och

7 § e) förordningen om statlig inkomstskatt. Dylig stiftelse är skattskyldig till kommunal inkomstskatt endast för inkomst av fastighet och är helt befriad från statlig inkomstskatt och i följd härav även från förmögenhets-skatt.

Arvs- och gåvobeskattnng. Jämlikt 3 § förordningen om arvsskatt och gåvoskatt är från skattskyldighet enligt förordningen befriad bl. a. stiftelse eller sammanslutning, som har till huvudsakligt ändamål att främja barns eller ungdoms vård och fostran eller utbildning eller att främja vård av be-hövande ålderstigna, sjuka eller lytta. Skattebefrielsen gäller dock icke där ändamålet är att sålunda tillgodose medlemmar av viss eller vissa släkter eller utom riket bosatta utlänningar. Då Dag Hammarskjölds Minnesfond har till ändamål att lämna bidrag till utländska medborgare följer härav att testamentariska förordnanden till stiftelsen blir arvsbeskattade. Emellertid kommer stiftelsen därvid att bli beskattad enligt klass III i 28 § i förordning-en. Till denna klass hänföres nämligen bl. a. stiftelse med huvudsakligt syf-te att främja religiösa, välgörande, sociala, politiska, konstnärliga, idrotts-liga eller andra därmed jämförliga kulturella eller eljest allmännyttiga än-damål.

Gåvor till stiftelsen kommer däremot inte att beskattas. Jämlikt 38 § i för-ordningen är nämligen från gåvoskatt befriad bl. a. sådan stiftelse, som en-ligt vad ovan sagts i arvsskattehänseende hänföres till klass III.

I detta sammanhang må framhållas att den av 1958 års riksdag begärda allmänna översynen av arvsbeskattnngen ännu icke ansetts böra komma till stånd, då det bedömts som erforderligt att dessförinnan bl. a. avvakta resultatet av familjerättskommitténs arbete.

I de likalydande motionerna I: 356 och II: 551 vid 1961 års riksdag hemställ-des, att 3 § i förordningen om arvsskatt och gåvoskatt måtte ändras så att legat till internationell hjälpverksamhet blev befriade från arvsskatt. I sitt betänkande nr 33, vilket godkändes av riksdagen, ansåg sig bevillningsut-skottet icke kunna biträda yrkandet i motionerna, då frågan om ändring av lagstiftningen i förevarande hänseende borde övervägas i samband med den allmänna översynen av arvsbeskattnngen.

Vid 1962 års riksdag har i de likalydande motionerna I: 1 och II: 2 fram-ställts enahanda yrkande som i nyssnämnda motioner. I enlighet med be-villningsutskottets i betänkande nr 11 gjorda hemställan har riksdagen be-gärt en särskild utredning av frågan om befrielse från arvsskatt beträffan-de legat till internationell hjälpverksamhet.

IV. Interimsstyrelsens framställning

Såsom berörts i inledningen avser framställningen befrielse från skatt-skyldighet för såväl stiftelsen som mottagare av bidrag från denna. Beträf-fande stiftelsen framhålles, att denna redan enligt nu gällande skattelagstift-ning i viss utsträckning är skattefri men att det på vissa punkter kan råda tveksamhet. Då det enligt interimsstyrelsens mening framstår som synner-

ligen angeläget att stiftelsen med hänsyn till sitt ändamål icke belastas med skatter i Sverige hemställer interimsstyrelsen, att stiftelsen måtte beredas total frihet från följande skatter, nämligen statlig och kommunal inkomstskatt, statlig förmögenhetsskatt samt arvsskatt och gåvoskatt. Beträffande mottagare av bidrag från stiftelsen hemställas att dessa måtte befrias från statlig och kommunal inkomstskatt här i riket för bidrag från stiftelsen, vare sig bidragen utgår i form av kontanter eller såsom naturaförmåner.

Av framställningen framgår, att interimsstyrelsen tänkt sig, att den begärda skattefriheten skulle åstadkommas genom erforderliga ändringar i gällande skattelagar.

V. Remissyttrandena

Inkomst- och förmögenhetsbeskattningen. Beträffande stiftelsen har inte någon remissinstans tillstyrkt full skattefrihet. Däremot har flertalet remissinstanser (kammarrätten, riksskattenämnden samt länsstyrelserna i Uppsala, Malmöhus och Västerbottens län) ansett stiftelsen böra inplaceras bland de rättssubjekt, vilka enligt 53 § 1 mom. d) eller e) kommunalskattelagen, 7 § e) eller f) förordningen om statlig inkomstskatt och 6 § 1 mom. b) förordningen om statlig förmögenhetsskatt är inskränkt skattskyldiga. Överståthållarämbetet samt länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län har icke ansett sig kunna tillstyrka lagändring för åstadkommande av skattefrihet för stiftelsen.

Kammarrätten anser det vara befogat att lagstiftningsvägen klagöra stiftelsens skattskyldighet. Kammarrätten anför.

Stiftelsen har enligt § 1 i de föreslagna stadgarna till huvudsakligt ändamål att i visst angivet syfte bereda utbildning. Då stiftelsen av stadgarna att döma icke avses skola driva rörelse, skulle stiftelsens ändamål kunna tyda på att stiftelsen enligt gällande rätt redan ägde åtnjuta praktiskt taget hela den skattelättnad, varom stiftelsen hemställt.

Emellertid torde uttrycket utbildning icke äga helt samma innebörd i stadgarna som må ha avsetts i berörda författningsrum. Med den utbildning, som de i 53 § 1 mom. e) omförmälda stiftelserna förutsättes understödja, torde principiellt avses sådan som meddelas av de under d) i samma lagrum angivna akademierna och allmänna undervisningsverken. Den utbildning däremot, som stiftelsen avser att understödja, gäller utbildning för ansvarskrävande poster, och de personer, som skall undergå densamma, torde ofta ha avslutat det slags utbildning som lämnas vid allmänna undervisningsanstalter. Stiftelsen torde därvid måhända icke komma att lämna bidrag till utbildningen såsom sådan utan i stället genom att helt eller delvis bestrida bidragstagarnas levnadskostnader göra det möjligt för dessa att förskaffa sig avsedd utbildning.

Det är givet att, därest stiftelsens bidrag på sådant sätt icke direkt utan endast indirekt kommer att stödja utbildning, tvekan om stiftelsens skattskyldighet kunde komma att uppstå hos beskattningsmyndigheterna.

Kammarrätten finner sig emellertid inte kunna tillstyrka stiftelsens hemställan om total skattefrihet utan stannar vid att föreslå, att stiftelsen erhåller sådan skattelättnad som för närvarande medges de härutinnan mest kvalificerade rättssubjekten. På grund härav tillstyrker kammarrätten att stiftelsen inplaceras bland de rättssubjekt, som uppräknas i 53 § 1 mom. d) kommunalskattelagen och 7 § e) förordningen om statlig inkomstskatt. Kammarrätten föreslår också, att stiftelsen såvitt avser skattskyldighet för garantibelopp för fastighet upptages bland de i 5 § 1 mom. e) kommunalskattelagen uppräknade fastighetsägarna.

Riksskattenämnden påpekar, att bestämmelserna i 53 § 1, mom. e) kommunalskattelagen, 7 § f) förordningen om statlig inkomstskatt och 6 § 1 mom. b) förordningen om statlig förmögenhetsskatt i praxis tolkats förhållandevis restriktivt; sålunda hade regeringsrätten i ett utslag 1961 funnit att den verksamhet som bedrevs av en stiftelse med ändamål att bereda hjälp åt befolkningen i de underutvecklade länderna genom att, under ledning av den kooperativa världsorganisationen, främja viss skolverksamhet, icke kunde hänföras till undervisning eller utbildning i den mening, som avses i förenämnda författningsrum.

Med denna restriktiva tillämpning, fortsätter riksskattenämnden, kommer stiftelsen enligt nämndens uppfattning att endast delvis falla inom ramen för 53 § 1 mom. e) kommunalskattelagen. Riksskattenämnden anför slutligen.

Med hänsyn till stiftelsens internationella karaktär och den uppmärksamhet stiftelsen lär komma att röna i stora delar av världen synes det emellertid riksskattenämnden önskvärt att — därest stiftelsen domicilieras i Sverige — dess verksamhet underlättas genom att den beredes en gynnsam skattemässig ställning. Det faller sig härvid naturligt att anknyta till den speciella skatterättsliga ställning, som tillerkänts Nobelstiftelsen. Riksskattenämnden förordar därför på så sätt bifall till framställningen i denna del, att i 53 § 1 mom. d) kommunalskattelagen och 7 § första stycket e) förordningen om statlig inkomstskatt efter ordet »Nobelstiftelsen» införes orden »och Stiftelsen Dag Hammarskjölds Minnesfond». Härigenom skulle uppnås skattefrihet för stiftelsen utom såvitt gäller kommunal inkomstskatt för inkomst av fastighet. Skattefrihet jämväl härför synes med hänsyn till de principer, som legat till grund för utformningen av skattskyldigheten till kommunal inkomstskatt, knappast böra ifrågakomma.

Liknande synpunkter framföres av *länsstyrelserna i Uppsala, Malmöhus och Västerbottens län*.

Överståthållarämbetet däremot anser sig icke för närvarande kunna tillstyrka några förslag till lagändringar för åstadkommande av skattefrihet för stiftelsen. Ämbetet erinrar om att inte ens staten åtnjuter total skattefrihet. De alternativ, som skulle kunna komma i fråga för beredande av skattefrihet för stiftelsen är, framhåller ämbetet vidare, antingen att inplacera stiftelsen bland de i 53 § 1 mom. d) kommunalskattelagen och 7 § e) förordningen om statlig inkomstskatt uppräknade rättssubjekten eller att intaga stiftelsen i en särskild författning. Ämbetet anser sig inte kunna acceptera

något av alternativen. I det förra fallet skulle stiftelsen jämföras med Nobelstiftelsen. Ämbetet påpekar att, ehuru vissa likheter finns mellan de båda stiftelserna, även olikheterna är framträdande. Ämbetet anför härom.

För Nobelstiftelsen förelåg jämväl ett nära likställande med akademi, varjämte verksamheten allenast bedrevs med avkastningen av stiftelsens kapital. Då styrelsen för Dag Hammarskjölds Minnesfond efter viss tid jämväl helt eller delvis må taga själva kapitalet i anspråk för fondens syfte, synes detta förutsätta en mera bestående insamlingsverksamhet. De skäl, som föranlett Nobelstiftelsens fritagande från skattskyldighet, synes det överståhållarämbetet därför icke med samma styrka kunna åberopas för den förevarande fonden. Vidare uppkommer onekligen en svårigen motiverad förmånsställning till andra stiftelser, som bedriva insamling för internationellt utvecklingsarbete.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län ifrågasätter om behov föreligger av speciell lagstiftning för stiftelsen och anför.

En utbildningsstiftelse med den inriktning, som skall givas åt Dag Hammarskjölds Minnesfond, kommer att få åtnjuta sådan vidsträckt skattefrihet, som avses i 53 § 1 mom. e) kommunalskattelagen, 7 § f) förordningen om statlig inkomstskatt och 6 § b) förordningen om statlig förmögenhets-skatt. Framhållas bör, att den verksamhet, som stiftelsen avses komma att bedriva, icke synes vara av väsentligen annan art än som åsyftas med det stöd det allmänna för närvarande lämnar till utbildning av medborgare i utvecklingsländerna.

Beträffande skattefrihet för mottagaren av bidrag från stiftelsen har två remissinstanser (länsstyrelserna i Uppsala och Västerbottens län) tillstyrkt sådan ändring av gällande lagstiftning att full skattefrihet för bidragen medges, under det att kammarrätten uttalat tveksamhet med hänsyn till att skattefrihet i stor utsträckning råder redan enligt nu gällande regler. Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län anser speciell lagstiftning onödig, då bidrag från stiftelsen icke är skattepliktiga enligt nu gällande lagstiftning. Överståhållarämbetet synes vara av samma uppfattning. Riksskatte-nämnden och länsstyrelsen i Malmöhus län slutligen vill icke utsträcka skattefriheten längre än vad för närvarande gäller.

Länsstyrelsen i Uppsala län konstaterar att — därest bidraget är att hänföra till stipendier — bidraget jämlikt 19 § kommunalskattelagen icke är att anse som skattepliktig intäkt. I andra fall däremot, fortsätter länsstyrelsen, torde mottagare, som är bosatt eller stadigvarande vistas i Sverige, icke kunna undgå beskattning för bidraget utan särskilda bestämmelser om skattefrihet. Länsstyrelsen anför härom.

Då utbetalningen av bidraget får anses ske till fullföljande av stiftelsens ändamål, bör mottagaren därav vara befriad från erläggande av skatt för bidraget. Stadgande härom kanske lämpligen kan införas i 31 § punkt 2 första meningen kommunalskattelagen. Det kan också tänkas, att skattskyldigheten för stiftelsen och skattefrihet för bidragstagarna regleras i en särskild författning.

Kammarrätten anser att läget är i någon mån ovisst när det gäller mottagarens beskattning av bidrag från stiftelsen. Huruvida bestämmelserna i

19 § kommunalskattelagen blir tillämpliga i de nu förevarande fallen beror av hur den framtida bidragsgivningen anordnas och utformas. Kammarrätten framhåller att med utbildning enligt stadgarna för stiftelsen måhända åsyftas annat än utbildning i kommunalskattelagens mening.

Kammarrätten uttalar som sin mening att gällande bestämmelser väl kan i flertalet fall, där fråga blir om bidrag från stiftelsen, medföra skattefrihet för dessa, men att det ej kan förutses utifrån tillgängliga uppgifter att så genomgående blir fallet. Därefter anföres.

Vill man skapa garantier för skattefrihet i samtliga tänkbara fall, och skäl kan naturligtvis anföras härför oaktat man därvid genombyter vissa mera allmänna principer i skattelagstiftningen, torde en uttrycklig bestämmelse vara erforderlig. Att en sådan bestämmelse å andra sidan ej bör omfatta ersättning från stiftelsen för åt denna utfört arbete torde vara uppenbart.

Därest en föreskrift om skattefrihet för mottagare av bidrag från stiftelsen anses böra ifrågakomma, torde denna måhända lämpligen böra upptagas i en särskild författning. Om så sker, är det tänkbart att i samma författning upptaga alla särskilda bestämmelser som reglerar stiftelsens ställning i beskattningsavseende.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län påpekar, att stipendier avsedda för mottagarnas utbildning enligt 19 § kommunalskattelagen icke utgör skattepliktig inkomst för dessa. Länsstyrelsen anser på grund härav, att utbetalning som sker för att fullfölja stiftelsens ändamål icke kan beskattas enligt svensk lagstiftning. Länsstyrelsen finner därför speciell lagstiftning för att ernå av stiftelsen begärd skattefrihet ej erforderlig.

Överståthållarämbetet framhåller, att det torde överensstämma med vedertagna beskattningsprinciper att belopp, som utbetalas av en stiftelse till fullföljande av ett allmännyttigt ändamål, icke anses utgöra skattepliktig inkomst för mottagaren, såvida icke utbetalningen är att anse såsom periodiskt understöd.

Riksskattenämnden erinrar om att i den mån bidrag utgår till mottagare, som ej är bosatt eller stadigvarande vistas i Sverige, skattskyldighet icke föreligger enligt gällande rätt. Vidare påpekar nämnden, att Nobelpris enligt gällande rättstillämpning icke beskattas samt att enligt 19 § kommunalskattelagen stipendium avsett för mottagarens utbildning inte heller utgör skattepliktig inkomst. Riksskattenämnden anför därefter.

Det nu anförda lärare innebära, att allenast sådana periodiska bidrag, som icke utgöra stipendier, enligt gällande rätt tagas till beskattning, medan engångsbidrag icke alls beskattas. Riksskattenämnden anser för sin del icke tillräckliga skäl föreligga att för mottagare av bidrag från Stiftelsen Dag Hammarskjöld's Minnesfond ytterligare utsträcka skattefriheten.

Liknande synpunkter anföres av *länsstyrelsen i Malmöhus län*.

Arvs- och gåvoskatten. Vad först angår befrielse från arvs skatt har stiftelsens framställning tillstyrkts av fyra remissinstanser, nämligen Svea hovrätt, Stockholms rådhusrätt, rådhusrätten i Malmö och länsstyrelsen i Malmöhus län. Överståthållarämbetet och länsstyrelsen i Göteborgs och

Bohus län har däremot avstyrkt framställningen under det att häradshövdingen i Askims och Mölndals domsaga tillstyrkt åtgärder för att meddela skattefrihet åt alla stiftelser och sammanslutningar som främjar kulturellt eller socialt framåtskridande men avstyrkt åtgärder som tar sikte endast på nu ifrågavarande stiftelse.

Vad därefter angår gåvoskatt framhåller flertalet remissinstanser, att stiftelsen redan enligt nu gällande bestämmelser torde vara fri från sådan skatt. Svea hovrätt, Stockholms rådhusrätt samt länsstyrelserna i Malmöhus och Västerbottens län har tillstyrkt framställningen under det att överståthållarämbetet avstyrkt densamma. Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län anser lagstiftning onödig, då stiftelsen är befriad från gåvoskatt enligt gällande rätt. Häradshövdingen i Askims och Mölndals domsaga har intagit samma ståndpunkt beträffande gåvoskatt som i fråga om arvsskatt.

Svea hovrätt finner det uppenbart att stiftelsens ändamål är sådant som konstituerar skattefrihet för gåvoskatt enligt 38 § förordningen om arvsskatt och gåvoskatt under det att författningsändring erfordras för att åstadkomma frihet från arvsskatt. Hovrätten anför härefter.

Hovrätten är emellertid tveksam, om man bör lösa denna fråga genom en *lex in casu*. Dels måste en dylik lagstiftningsform alltid möta principiella betänkligheter och dels kunna åtskilliga välgörande ändamål, som äro skattepliktiga, te sig lika behjärtansvärda som ändamålet med Dag Hammarskjölds Minnesfond. En möjlighet vore att i anslutning till 71 § AGF införa ett stadgande, enligt vilket Konungen skulle — utan fordran på ömsesidighet — äga bevilja skattefrihet eller skattelindring åt juridisk person som fullföljer allmännyttigt ändamål med internationell syftning.

Slutligen bör dock övervägas, huruvida så starka skäl tala för skattebefrielse i nu förevarande fall, att en *lex in casu* kan anses försvarlig. Hovrätten har erfarit, att en omfattande verksamhet pågår för insamling av medel till Hammarskjölds-fonder både i Sverige och i främmande länder, särskilt i Nordamerikas Förenta Stater, samt att ett syfte med nu förevarande framställning är att underlätta sammanförandet av de sålunda insamlade medlen till en gemensam fond. Intresset av att främja en världsomfattande insamling i detta syfte och åvägbringa en samfällid fond med enhetlig förvaltning synes hovrätten vara så betydande, att det kan överväga de i och för sig allvarliga betänkligheterna mot en *lex in casu*. Om en dylik lagstiftning genomföres, kan det befinnas praktiskt att låta den omfatta även sådana fall, där skattefrihet redan nu skulle föreligga enligt ovan angivna tolkning av AGF.

Stockholms rådhusrätt har icke någon erinran mot att stiftelsen får full befrielse från både arvsskatt och gåvoskatt. Rådhusrätten anför.

Detta synes dock lämpligen böra ske genom en lagstiftning i det särskilda fallet och icke för närvarande genom en ändring av arvsskatteförordningen. Rådhusrätten vill nämligen i detta sammanhang ifrågasätta huruvida arvsskatteförordningens bestämmelser i ifrågavarande hänseende icke borde göras till föremål för en allmän översyn. Sedan Sverige under det sista årtiondet i allt större utsträckning kommit att engagera sig i det internationella arbetet för bistånd åt utvecklingsländerna, måste det framstå som

otillfredsställande att stiftelser och sammanslutningar med huvudsakligt ändamål att främja vård och utbildning av barn och ungdom i sådana länder icke äro befriade från arvs- och gåvoskatt och att donationer till utländska stiftelser som fullfölja ett liknande ändamål skola beskattas enligt den strängaste arvsskatteklassen med mindre Kungl. Maj:t efter överenskommelse med den främmande staten och under förutsättning av ömsesidighet medger befrielse från eller nedsättning av skatten. Det snävt nationalistiska synsätt som satt sin prägel på arvsskatteförordningens bestämmelser i förevarande hänseende synes enligt rådhusrättens mening nu böra övergivas.

Liknande synpunkter anföres av *rådhusrätten i Malmö*.

Länsstyrelsen i Malmöhus län förordar att — utan att man avvaktar en lagändring av mera allmän natur — stiftelsen med hänsyn till dess särskilda karaktär beredes frihet från arvsskatt och gåvoskatt.

Överståthållarämbetet däremot anser sig icke kunna tillstyrka framställningen. Ämbetet anför.

I fråga om arvsskatt och gåvoskatt äro skattefrihetsbestämmelserna i vissa hänseenden längre gående än vid inkomstbeskattningen. Då stiftelsens ändamål innefattar även skattefri verksamhet, föreligger härvid möjlighet att i testamente eller gåvobrev angiva sådant ändamål. Att härutinnan bryta mot de principer, varpå arvs- och gåvoskattelagstiftningen är uppbyggd, synes det överståthållarämbetet icke kunna komma ifråga.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län anser lagstiftning onödig såvitt avser gåvobeskattningen, då stiftelsen enligt 38 § förordningen om arvsskatt och gåvoskatt redan nu är fritagen från gåvoskatt. I fråga om arvsskatten anför länsstyrelsen.

Med hänsyn till den restriktiva inställning som från statsmakternas sida städse intagits till frågan om befrielse från arvsskatt anser länsstyrelsen, att en särslagstiftning med syfte att i detta speciella fall befria från skatt å testamentslott icke är påkallad.

Häradshövdingen i Askims och Mölnbalds domsaga har, som redan nämnts, i princip ingen erinran mot en generell lagstiftning. Däremot anser han sig icke kunna godtaga en lagstiftning, som tar sikte allenast på Dag Hammarskjölds Minnesfond.

VI. Departementschefen

För att hedra minnet av Dag Hammarskjöld samt föra hans verk vidare har bildats stiftelsen Dag Hammarskjölds Minnesfond. Stiftelsen skall ha till huvudändamål att främja socialt, politiskt, ekonomiskt och kulturellt framåtskridande i de stater, vilkas utveckling låg Dag Hammarskjöld nära om hjärtat, de s. k. utvecklingsländerna. Avsikten är att detta skall ske genom utbildning för ansvarskrävande poster av medborgare i dessa länder.

Stiftelsen skall ha sitt säte i Sverige men medel till dess verksamhet skall erhållas genom en världsomfattande insamling. Interimsstyrelsen för stiftelsen har hemställt att stiftelsen med hänsyn till sitt ändamål inte skall belastas med skatter i Sverige och att mottagare av de bidrag som stiftelsen i enlighet med sitt ändamål utbetalar inte skall bli föremål för beskattning här i riket.

Om stiftelsen på sätt i framställningen yrkas helt befrias från skattskyldighet, skulle detta innebära att stiftelsen i viss mån erhöi en förmånsställning i förhållande till andra stiftelser, som bedriver insamling för internationellt utvecklingsarbete. Det kan givetvis som bl. a. överståthållarämbetet framhåller inge betänkligheter att medgiva en viss stiftelse sådan förmånsställning.

Emellertid gäller det här en stiftelse av internationell karaktär och det förhållandet att stiftelsen domicilieras i Sverige får i viss mån ses som en hedersbevisning för vårt land. Med hänsyn härtill och till den uppmärksamhet stiftelsen lär komma att röna i stora delar av världen synes det önskvärt att dess verksamhet underlättas genom att den beredes en gynnsam skattemässig ställning. Intresset av att främja en världsomfattande insamling och att underlätta sammanförandet av de insamlade medlen i en gemensam fond är så betydande att det, som Svea hovrätt i sitt yttrande framhåller, måste anses överväga de i och för sig allvarliga betänkligheterna mot en *lex in casu*. Jag anser mig därför kunna tillstyrka att speciella bestämmelser i beskattningshänseende utfärdas för stiftelsen Dag Hammar-skjöld's Minnesfond.

Då det gäller stiftelsens inkomst- och förmögensbeskattning är det, såsom framgår av redogörelsen för gällande beskattningsregler, i viss mån ovisst i vad mån skattskyldighet åvilar stiftelsen. Möjligt är att stiftelsen redan enligt gällande bestämmelser är frikallad från skatt å sådan inkomst och förmögenhet som stiftelsen kan antagas komma att erhålla. För att undvika tveksamhet beträffande bestämmelsernas innebörd och därav föranledda skattetvister bör dock stiftelsens skattskyldighet uttryckligen regleras. Det synes då, som flera remissinstanser framhållit, naturligt att i beskattningshänseende jämställa stiftelsen med en annan svensk internationellt känd stiftelse nämligen Nobelstiftelsen. Detta skulle innebära att stiftelsen blir frikallad från skattskyldighet för inkomst och förmögenhet med undantag av kommunal inkomstskatt för inkomst av fastighet. En dylik skattskyldighet torde för stiftelsens del bli av mycket liten praktisk betydelse, då stiftelsens tillgångar enligt 13 § i stadgarna skall placeras på bankräkning eller i aktier, obligationer eller andra värdehandlingar. Jag anser mig kunna förorda att stiftelsen medgives skattefrihet i enlighet med vad nu sagts. Detta innebär att stiftelsen upptages bland de rättssubjekt som omfattas av bestämmelserna i 5 § 1 mom. e) och 53 § 1 mom. d) kommunalskattelagen samt 7 § e) förordningen om statlig inkomstskatt.

Vad därefter angår beskattningen av mottagare av bidrag från stiftelsen torde dessa bidrag, som flera remissinstanser påpekat, enligt gällande bestämmelser i regel inte vara att anse som skattepliktig inkomst för mottagaren. Bidrag skall enligt stadgarna utgå till utländska medborgare för deras utbildning. Det synes emellertid önskvärt att, för att undvika tveksamhet om bestämmelsernas innebörd, i skattelagarna uttryckligen stadgas att dylika bidrag inte utgör skattepliktig inkomst. Detta bör lämpligen ske genom ett tillägg till anvisningarna till 19 § kommunalskattelagen av innebörd att bidrag för utbildning som utgivits av stiftelsen till fullföljande av dess ändamål, d. v. s. bidrag till utländsk medborgare för dennes utbildning, inte skall utgöra skattepliktig intäkt för mottagaren. Om bidragen utbetalas kontant eller utgår i form av naturaförmåner, gör givetvis inte någon skillnad i fråga om skatteplikten för bidragen.

Beträffande skattskyldigheten enligt förordningen om arvsskatt och gåvoskatt kan till en början konstateras att någon tvekan knappast kan råda om att stiftelsen enligt gällande bestämmelser är befriad från gåvoskatt. Däremot är stiftelsen inte befriad från arvsskatt. Såsom jag redan framhållit har 1958 års riksdag begärt en allmän översyn av arvsskattningen varjämte 1962 års riksdag anhållit om särskild utredning av frågan om befrielse från arvsskatt beträffande legat till internationell hjälpverksamhet. Vissa skäl kunde därför tala för att låta frågan om stiftelsens befrielse från arvsskatt anstå i avvaktan på resultatet av den kommande utredningen. I likhet med bl. a. Svea hovrätt, Stockholms rådhusrätt och rådhusrätten i Malmö anser jag mig dock kunna tillstyrka att stiftelsen redan nu befrias från arvsskatt. Med hänsyn till de speciella omständigheter som här är förhanden kan införandet av skattefrihet för stiftelsen icke anses innebära något föregripande av de av riksdagen begärda utredningarna. Någon ändring i förordningen om arvsskatt och gåvoskatt bör emellertid inte göras i detta sammanhang. Befrielsen från skattskyldighet för stiftelsen synes tills vidare lämpligen böra regleras i en särskild förordning. Av praktiska skäl och för att undvika varje tveksamhet bör föreskriften om befrielse avse både arvsskatt och gåvoskatt.

I enlighet med vad i det föregående anförts har inom finansdepartementet upprättats förslag till

1) *förordning om befrielse för stiftelsen Dag Hammarskjölds Minnesfond från arvsskatt och gåvoskatt;*

2) *lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370); samt*

3) *förordning angående ändrad lydelse av 7 § förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt.*

Jag hemställer, att nämnda författningsförslag måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Gösta Smith

Stadgar för stiftelsen

Dag Hammarskjölds Minnesfond (Dag Hammarskjöld Foundation)

§ 1.

Stiftelsen skall ha till huvudändamål att främja socialt, politiskt, ekonomiskt och kulturellt framåtskridande i de stater, vilkas utveckling låg Dag Hammarskjöld så nära om hjärtat, genom utbildning för ansvarskrivande poster av medborgare i dessa länder.

§ 2.

Stiftelsens verksamhet skall finansieras med bidrag, som stiftelsen må komma att mottaga för ändamål förenliga med dess i § 1 angivna ändamål.

§ 3.

Stiftelsen må auktorisera upprättandet av nationella kommittéer i olika länder (National Committee of the Dag Hammarskjöld Foundation) samt för varje sådan kommitté godkänna regler för förhållandet mellan nationalkommittén och stiftelsen.

§ 4.

Stiftelsen skall företrädas och dess angelägenheter handhavas av en styrelse, som skall hava sitt säte i Stockholm.

§ 5.

Styrelsen skall bestå av minst 15 högst 19 ledamöter.

Förenta Nationernas generalsekreterare och Sveriges permanenta representant hos Förenta Nationerna äro självskrivna ledamöter av styrelsen. Uppkommer hinder för generalsekreteraren må han sätta annan i sitt ställe.

Övriga ledamöter utses första gången av Kungl. Maj:t varefter styrelsen kompletterar sig själv. Dessa styrelseledamöter utses för en tid av högst tre år i sänder. Av dem skola minst hälften och högst två tredjedelar utgöras av därtill väl skickade svenska män eller kvinnor, vilka gjort sig väl kända inom svenskt samhällsliv eller i internationellt arbete, medan de övriga skola vara därtill väl skickade män eller kvinnor av annan nationalitet än svensk, vilka gjort sig väl kända i internationellt arbete, företrädesvis i anknytning till Förenta Nationerna eller de i § 3 nämnda kommittéerna.

Därest styrelseledamot skulle avlida eller av annan anledning avgå före utgången av den tidsperiod för vilken han är vald skall ny ledamot för återstoden av mandattiden utses.

Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande för en tid av högst tre år i sänder.

§ 6.

Styrelsen skall sammanträda när ordföranden så finner erforderligt eller då minst tre ledamöter gemensamt påkalla det. Styrelsensammanträde skall

dock hållas minst en gång årligen under åren 1962—1964 och minst en gång vartannat år under tiden därefter.

Styrelsesammanträde må hållas å annan ort än Stockholm.

Kallelse till sammanträde skall utfärdas av ordföranden. Föredragningslista skall senast tre veckor före sammanträdet tillställas styrelsens ledamöter.

§ 7.

Styrelsen är beslutför då förutom ordföranden eller, vid förfall för denne, vice ordföranden minst halva antalet övriga ledamöter äro närvarande.

Såsom styrelsens beslut gäller den mening, varom de flesta förena sig, eller vid lika röstetal den, som biträdes av ordföranden.

Mellan lika röstetal vid val skiljes dock genom lottning.

Omröstning skall ske öppet.

§ 8.

Inom styrelsen skall finnas ett verkställande utskott, bestående av styrelsens ordförande och två andra ledamöter, vilka jämte personliga suppleanter utses av styrelsen för en tid av högst tre år i sänder.

§ 9.

Verkställande utskottet skall företräda stiftelsen och handhava dess angelägenheter i den utsträckning styrelsen bestämmer.

Verkställande utskottet sammanträder på kallelse av ordföranden då denne så finner erforderligt, eller om någon av de övriga ledamöterna av utskottet det påkallar.

Som verkställande utskottets beslut gäller den mening som företrädes av minst två ledamöter, varibland ordföranden.

§ 10.

Stiftelsen skall hava ett kansli med säte i Stockholm.

Kansliet skall stå under ledning av en kanslichef, som utses av styrelsen.

Styrelsen må uppdraga åt kanslichefen att i den utsträckning styrelsen bestämmer företräda styrelsen och handhava dess angelägenheter.

Kanslichefen bör närvara vid styrelsens och verkställande utskottets sammanträden, dock utan rätt att deltaga i besluten.

§ 11.

Vid styrelsens och verkställande utskottets sammanträden skall föras protokoll.

Dessa protokoll, avfattade på svenska språket, skola jämte översättning till engelska språket tillställas samtliga styrelseledamöter.

§ 12.

Styrelsens och verkställande utskottets ledamöter skola erhålla ersättning för sina resekostnader samt traktamente med belopp, som styrelsen bestämmer.

I övrigt skall icke utgå ersättning eller arvode till styrelsens eller verkställande utskottets ledamöter i dessa deras egenskaper.

§ 13.

Stiftelsens medel skola i den mån de icke omedelbart tagas i anspråk för fullföljande av i § 1 nämnda ändamål placeras på bankräkning eller i såsom goda ansedda aktier, obligationer eller andra värdehandlingar.

§ 14.

Styrelsen må besluta, dock tidigast två år efter stiftelsens grundande, att för tillgodoseende av stiftelsens ändamål utöver avkastningen på kapitalet jämväl helt eller delvis taga själva kapitalet i anspråk i syfte att kunna förverkliga ett mera effektivt program under ett begränsat antal år.

§ 15.

Styrelsens förvaltning skall årligen granskas av tre av Kungl. Maj:t för en tid av högst tre år i sänder utsedda revisorer. Minst en av dessa skall vara auktoriserad av svensk handelskammare. En av revisorerna skall vara av annan nationalitet än svensk.

§ 16.

Stiftelsens räkenskaper skola per den 31 december varje år sammanföras i fullständigt bokslut.

Bokslutet skall vara verkställt senast den sista helgfria dagen i februari månad påföljande år, då räkenskaperna jämte tillhörande handlingar ävensom av styrelsen avgiven förvaltningsberättelse samt vinst- och förlusträkning och balansräkning, skola för granskning överlämnas till revisorerna, vilka hava att senast den 1 april över granskningen avgiva skriftligt utlåtande till Kungl. Maj:t.